

Restaurátorská zpráva o opravě lunetového obrazu a ozdobných rámu z mobiliáře kroměřížského zámku

„Okraj dubového lesa“ inv. č. KE 4477

autor: **Renier Meganck**

dobové určení: kolem 1680

velikost: 123 x 239 cm (nový vypínací rám)

technika: olejomalba na plátně s červeným bolusovým podkladem

Stav před opravou

U tohoto obrazu je zachován původní formát. Není nikde oříznut, jsou zachovány i nešepsované plátěné okraje, kterými byl obraz upevněn na vypínací rám. Tento rám se však nezachoval. Na současném vypínacím rámu, který je větší než původní formát, byl obraz přibit hřebíky přes nešepsované plátno.

Zcela nevhodný cca 20 cm široký ozdobný rám je ještě větší než stávající vypínací rám a svým profilem zakřivení neodpovídá původnímu tvaru obrazu. Povrch tohoto ozdobného rámu je natřen v několika vrstvách vápennými a křídovými nátěry, které byly v celé ploše uvolněny a opadávaly. Rám měl rovněž u vnitřních hran profilovanou zlacenou lištu. Byl přibit silnými hřeby do vypínacího rámu, kde některé hřeby prošly i mimo rám skrz plátěnou podložku s malbou.

Plátěná podložka je sešita ze dvou horizontálních pruhů plátna. Plátno je jemnější a hustší než plátna u předchozích čtyř lunetových obrazů větších formátů, které jsem restauroval. Hustota nití cca 12 x 12 na cm².

Povrch obrazu byl pokryt vrstvou nečistot, které spolu s oxidovanou lakovou vrstvou vytvářely filtr značně zkreslující původní barevnost a snižující čitelnost detailů malby. Na několika místech bylo plátno protrženo. Po obvodu zakřivení byla malba znečištěna zbytky nátěrů z bílého ozdobného rámu. U okrajů byly patrné i ztmavlé retuše.

Postup opravných prací

Byla provedena vstupní fotodokumentace. Následovalo sejmutí ozdobného rámu odřezáním hřebů od vypínacího rámu. Aby bylo možné dále s obrazem pracovat, byl sejmut i z vypínacího rámu. Pomocí stripelingu byl znovu napnut na provizorní pracovní rám. Poté byly provedeny první orientační sondy ve vrstvách nečistot a laků. V celé ploše malby se vyskytuje jemná síť

miskovitých krakelů Také byly odebrány i dva mikrovzorky pro chemickou a stratigrafickou analýzu malby.

Protože se nezachoval vypínací rám, byla zhotovena pauza velikosti obrazu, podle které byl proveden nový vypínací rám v rozměrech původní malby.

Po ověření nejvhodnějších rozpouštědel byly snímány povrchové nečistoty lakové vrstvy a drobné retuše. Jednotlivé fáze byly kontrolovány v UV luminiscenci..

Navlhčením byly z rubu obrazu sejmuty povrchové nečistoty. Tím se i částečně vyrovnaly miskovité krakely. Zadní strana obrazu byla napuštěna směsí vosku a damarové pryskyřice. Předtím byla barevná vrstva zajištěna papírovým přelepem pomocí vosku v benzínu Konzervace zadní strany obrazu umožnila fixaci a další vyrovnání krakel.

Následovalo napnutí obrazu na nový vypínací rám. Trhliny v plátěné podložce byly doplněny a fixovány plátěnými vlákny. Defekty byly vytmeleny bílým křidlovým tmelem. Retuš těchto defektů je akvarelová.

Závěrečný lak voskodamarový s přidáním polymerovaného oleje je stejné konzistence jako u předchozích čtyř obrazů.

Místo zcela nevyhovujícího ozdobného rámu byla, po dohodě s investorem, použita tenká profilovaná lišta tvarovaná podle nového vypínacího rámu. Na ni byla nanášena vrstva křídového podkladu a červený bolus. Tento podklad byl natřen mixtionem a na něj položeny plátky zlatého metalu. Izolace povrchu zajištění vrstvou bílého šelaku.

V Praze dne 30. března 2017

Petr Bareš, ak. mal.